

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՎԵՐՅՈՒՄՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԼԵԶՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ**

**Մանկավարժության և լեզուների դասավանդման
մեթոդիկայի ամբիոն**

Ֆիզդաստիարակության և քաղաքաշտպանության ամբիոն

**ՄԱՐԴՈՒ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ
ԵՎ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Գիտաժողովի նյութեր

**ԵՐԵՎԱՆ
«ԼԻՆԳՎԱ» հրատ.
2009**

ՀՏԴ 06:502:340:37
ԳՄԴ 20.1+67+74
Մ 356

Տպագրվում է Վ. Բրյուսովի անվան պետական
լեզվաբանական համալսարանի գիտխորհրդի որոշմամբ

Մ 356 Մարդու բնապահպանական իրավունքները և կրթությունը
/գիտաժողովի նյութեր/. – Եր.: Լինգվա, 2009 –50 էջ:

ԳՄԴ 20.1+67+74

ISBN 978-9939-56-011-3

© «Լինգվա», 2009թ.

ՆԱԽԱԲԱՆ

Սույն ժողովածուն ստեղծվել է Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան լեզվաբանական համալսարանի կողմից կազմակերպված «Մարդու բնապահպանական իրավունքները և կրթությունը» թեմայով գիտա-ժողովի արդյունքների հիման վրա: Գիտաժողովում քննարկվել են թեմային առնչվող էկոլոգիական դաստիարակության մի շարք հարցեր:

Այսօր անհրաժեշտություն է ծագում վերանայել սովորողների արժեքային համակարգը՝ բնության և էկոլոգիայի նկատմամբ մարդասիրական վերաբերմունք ձևավորելու տեսանկյունից:

Հունամիտար բուհի ուսանողների էկոլոգիական դաստիարակությունը պայմանավորված է ժամանակակից հասարակության մեջ բազմակողմանի, ներդաշնակ մարդու ձևավորմանը ներկայացվող նոր պահանջներով: Շրջապատող միջավայրի բարելավման մեջ հսկայական է կրթության դերը:

Էկոլոգիական դաստիարակության նպատակն է.

- ծանոթացնել ազգային և համամարդկային էկոլոգիական ավանդույթներին,
- ձևավորել ներդաշնակ էկոլոգիական գիտակցություն և վարք ունեցող մարդ,
- նպաստել նրա ինքնուրույն էկոլոգիական մտածելակերպի ձևավորմանը և սեփական գործունեության արդյունքների կանխատեսմանը,
- ձևավորել բնական միջավայրում բարոյական նորմերի և պատկերացումների վրա հիմնված վարվելակերպ:

Այս նպատակների իրականացումը կնպաստի անձի էկոլոգիական գիտակցության, կուլտուրայի և վարքի ձևավորմանը:

«Մարդու բնապահպանական իրավունքները և կրթությունը» թեմայով գիտաժողովին իրենց հետազոտական աշխատանքներով մասնակցել են ԵՊԼՀ օտար լեզուների ֆակուլտետի 7 ուսանող՝ մանկավարժության և լեզուների դասավանդման ամբիոնի դոցենտ, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու Լ.Խ. Միլիտոսյանի ղեկավարությամբ:

*Երևանի Վ. Բրյուսովի անվան լեզվաբանական համալսարանի
Մանկավարժության և լեզուների
դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոն*

Ֆիզդաստիարակության և քաղաքաշտպանության ամբիոն

Բովանդակություն

Գ. Բալայան, ԵՊԼՀ, պրոռեկտոր <i>Շրջակա միջավայրի պահպանությունը որպես սահմանադրական պահանջ</i>	5
Լ.Միլիտոսյան, ԵՊԼՀ, մանկավարժության և լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ <i>Չունանիտար մասնագիտություն ստացող ուսանողների էկոլոգիական կրթության և դաստիարակության ծրագրի անհրաժեշտության մասին</i>	8
Գ. Սալխասյան, ԵՊՀԲ, հասարակագիտական ամբիոնի դասախոս <i>Էկոլոգիական կրթությունը և դաստիարակությունը</i>	13
Ս. Սալխասյան, ԵՊԼՀ, ֆիզդաստիարակության և քաղապաշտպանության ամբիոնի դոցենտ <i>Բնապահպանությունը և արդի զբոսաշրջությունը</i>	17
Է.Սահակյան, ԵՊԼՀ, ֆիզդաստիարակության և քաղապաշտպանության ամբիոնի ավագ դասախոս <i>Բնապահպանական կրթությունը և դաստիարակությունը</i>	21
Յ. Аветикян, ЕГЛУ, ст. преподаватель кафедры физического воспитания и чрезвычайных ситуаций <i>Природоохрана и стабильное развитие общества</i>	27
Ր.Геворкян, ЕГЛУ, доцент кафедры ЮНЕСКО по правам человека и демократии <i>Экологические проблемы человечества</i>	33
Պ.Չամբարձումյան, Ի.Դանիելյան, ԵՊԼՀ, ՕԼՖ, գիտական ղեկավար՝ Լ.Միլիտոսյան, ԵՊԼՀ, մանկավարժության և լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ <i>Էկոլոգիական դաստիարակության նպատակը և խնդիրները</i> .	37
Տ.Սկրտչյան, Ա.Ստեփանյան, Տ.Բայաթյան, ԵՊԼՀ, ՕԼՖ, գիտական ղեկավար՝ Լ.Միլիտոսյան, ԵՊԼՀ, մանկավարժության և լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ <i>Էկոլոգիական դաստիարակության պատմությունից</i>	41
Ս.Օնանյան, Զ.Սարոյան, ԵՊԼՀ, ՕԼՖ, գիտական ղեկավար՝ Լ.Միլիտոսյան, ԵՊԼՀ, մանկավարժության և լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դոցենտ <i>Էկոլոգիական դաստիարակության մեթոդները դպրոցում</i>	45